

Hållbarhetsdagbok

OPPITUNTI I

LÄMMITTELYTEHTÄVÄ

- Slå med tärningen och gå vidare det antal steg som tärningen visar.
- Berätta för spelgruppen vilket av ämnena på nästa sida passar in med hållbarhetsmålet i rutan.
 - Ett felaktigt svar leder till att din nästa tur går förlorad.
 - Varje svar får bara användas en gång.
 - Vid behov kan ni kolla med läraren för att vara säker på att ni har rätt svar.

START MÅL	1 INGEN FATTIGDOM 	2 INGEN HUNGER 	3 GOD HÄLSA OCH VÄLBEFINNANDE 	4 GOD UTBILDNING FÖR ALLA 	5 JÄMSTÄLLDHET
17 GENOMFÖRANDE OCH GLOBALT PARTNERSKAP 	STIG TILL MÅLEN				6 RENT VATTEN OCH SANITET FÖR ALLA
16 FREDLIGA OCH INKLUDERANDE SAMHÄLLEN 	7 HÅLLBAR ENERGI FÖR ALLA 				
15 EKOSYSTEM OCH BIOLOGISK MÅNGFOLD 	8 ANSTÄNDIGA ARBETSVILLKOR OCH EKONOMISK TILLVÄXT 				
14 HAV OCH MARINA RESURSER 	13 BEKÄMPA KLIMAT-FÖRÄNDRINGARNA 	12 HÅLLBAR KONSUMTION OCH PRODUKTION 	11 HÅLLBARA STÄDER OCH SAMHÄLLEN 	10 MINSKAD OJÄMLIKHET 	9 HÅLLBAR INDUSTRI, INNOVATIONER OCH INFRASTRUKTUR

1. solpaneler för sjukhus
2. att stärka demokratin
3. digitala tjänster
4. energimärkning i hushållsapparater
5. gratis kollektivtrafik
6. gratis skolmat
7. gratis tvål och handdesinfektionsmedel
8. gratis språkkurser för invandrare
9. gratis skolmaterial
10. gratis menstruationsskydd
11. gratis rätthjälpstjänst
12. gratis vaccinationskampanjer
13. gratis datorer för studenter
14. gratis kläder till fattiga
15. förbättrad luftkvalitet
16. anpassning till klimatförändringar
17. behandling av avloppsvatten
18. bevarande av isbjörnar
19. internationella klimatavtal
20. medborgarinitiativ
21. växtbaserad kost
22. utvecklingssamarbete
23. stöd till hållbart jordbruk
24. återanvändbara plastprodukter
25. skydd av korallrev
26. möjlighet att vara medlem i en fackförening
27. förebyggande av plastskräp i havet
28. skydd av skogar
29. tjänster för psykisk hälsa
30. bekämpning av modernt slaveri
31. pride-evenemang för mänskliga rättigheter
32. plantering av träd
33. nätverk av cykelvägar
34. rättvisemärkta produkter
35. brottsförebyggande arbete
36. matbanker för fattiga familjer
37. frön till jordbrukare
38. härbärgen för hemlösa
39. utveckling av elbilar
40. utbyte av teknologi och kunskap
41. återvinning av industriavfall
42. främjande av hälsosamma livsstilar
43. minskande av inkomstskillnader
44. skyddat boende för våldsutsatta i hemmet
45. vind- ja vattenkraftverk
46. program för arbetslivserfarenhet för unga
47. skydd av valar
48. anställning av personer med funktionsnedsättning
49. reglering av vatten
50. gemensamma bastur
51. gemensamma trädgårdar

aurinkopaneelit sairaaloihin
demokratian vahvistaminen
digitaaliset palvelut
energiamerkinnät kodinkoneissa
ilmainen julkinen liikenne
ilmainen kouluruoka
ilmainen saippua ja käsidesi
ilmaiset kielikurssit maahanmuuttajille
ilmaiset koulutarvikkeet
ilmaiset kuukautisuojat
ilmaiset oikeusapupalvelut
ilmaiset rokotuskampanjat
ilmaiset tietokoneet opiskelijoille
ilmaiset vaatteet köyhille
ilmanlaadun parantaminen
ilmastonmuutokseen sopeutuminen
jäteveden käsittely
jääkarhujen suojele
kansainväliset ilmastositoumukset
kansalaisaloitteet
kasvispohjainen ruokavalio
kehitysyhteistyö
kestävän viljelyn tukeminen
kierrätysmuovituotteet
koralliriuttojen suojele
mahdollisuus kuulua ammattiliittoon
merten muoviroskan ehkäisy
metsien suojele
mielenterveyspalvelut
modernin orjuuden torjuminen
pride-ihmisoikeustapahtuma
puiden istutus
pyörätieverkostot
reilun kaupan tuotteet
rikollisuuden ehkäiseminen
ruokapankit köyhille perheille
siemenet viljelijöille
suojapaikat kodittomille
sähköautojen kehittäminen
teknologian ja tiedon jakaminen
teollisuusjätteen kierrättäminen
terveellisten elämäntapojen edistäminen
tuloerojen vähentäminen
turvakodit perheväkivallan uhreille
tuuli- ja vesivoimalat
työharjoitteluhjelmat nuorille
valaiden suojele
vammaisten työllistyminen
vedenkäytön säännöstely
yhteisölliset saunat
yhteisöpuutarhat

KIELITAITOTEHTÄVÄ

I. Fundera vilka punkter inte hör hemma i rutan.

- Det kan finnas en eller flera punkter som inte hör hemma i uppsättningen.

Hållbara åtgärder

- spara vatten
- släcka lampor
- köpa begagnat
- reparera trasiga saker
- minska avfall
- diskriminera andra
- gynna vegetarisk mat
- stödja lokala produkter
- spola toaletten
- cykla till skolan
- återvinna
- resa med tåg

Hållbar transport

- kollektivtrafik
- att gå
- bil
- elbil
- samåkning
- flygplan
- tåg
- buss
- cykel
- elektrisk skoter
- tunnelbana
- spårvagn

Natur

- björk
- skog
- sjö
- hav
- luft
- vatten
- motorväg
- jord
- djurart
- växt
- eld
- fågelholk

Hållbar energi

- koldioxidavtryck
- kol
- elektricitet
- förnybar energi
- solenergi
- vindkraft
- vattenkraft
- sparsam
- vågkraft
- geotermisk värme
- biogas
- geotermisk energi

Återvinning

- avfall
- sortering
- organiskt avfall
- plastförpackningar
- engångsblöjor
- skräp
- kompostering
- glas
- kartong
- metall
- läkemedel
- batterier

Hållbar konsumtion

- miljövänlig
- engångsprodukt
- återanvändbar
- matsvinn
- rättvisemärkt produkt
- ekologisk produkt
- lokal produkt
- vegetarian
- vegan
- plastpåse
- loppmarknad
- hantverk

OPPIMINEN JA MUUTOSTOIMIJUUS

1. Repetera formerna för förfluten tid (dåtid) och deras användning i rutan nedan.
2. Fundera över formerna för dåtid som används i dagbokstext.
3. Föra dagbok över hur hållbarhet återspeglas i ditt dagliga liv under en vecka.

Fundera till exempel över följande frågor:

- Hur behandlade jag andra människor och djur?
- Hur reste jag till olika platser?
- Gjorde jag bra val?
- Återanvände jag?
- Sparade jag energi?
- Hurdana inköpsbeslut fattade jag?
- Undvek jag onödig konsumtion?
- Bidrog jag till den lokala kulturen?
- Tog jag hänsyn till kulturell mångfald?
- Främjade jag samhällelig eller social välfärd?
- Tog jag hänsyn till jämlikhet och rättvisa?
- Tog jag hand om mitt eget eller andras välbefinnande?

SUENSKANS TEMPUS: DÅTID

Svenskan har sex tempus, det vill säga tidsformer:
presens (nutid), futurum och futurum preteritum (framtid) och
preteritum, perfekt och pluskvamperfekt (dåtid).

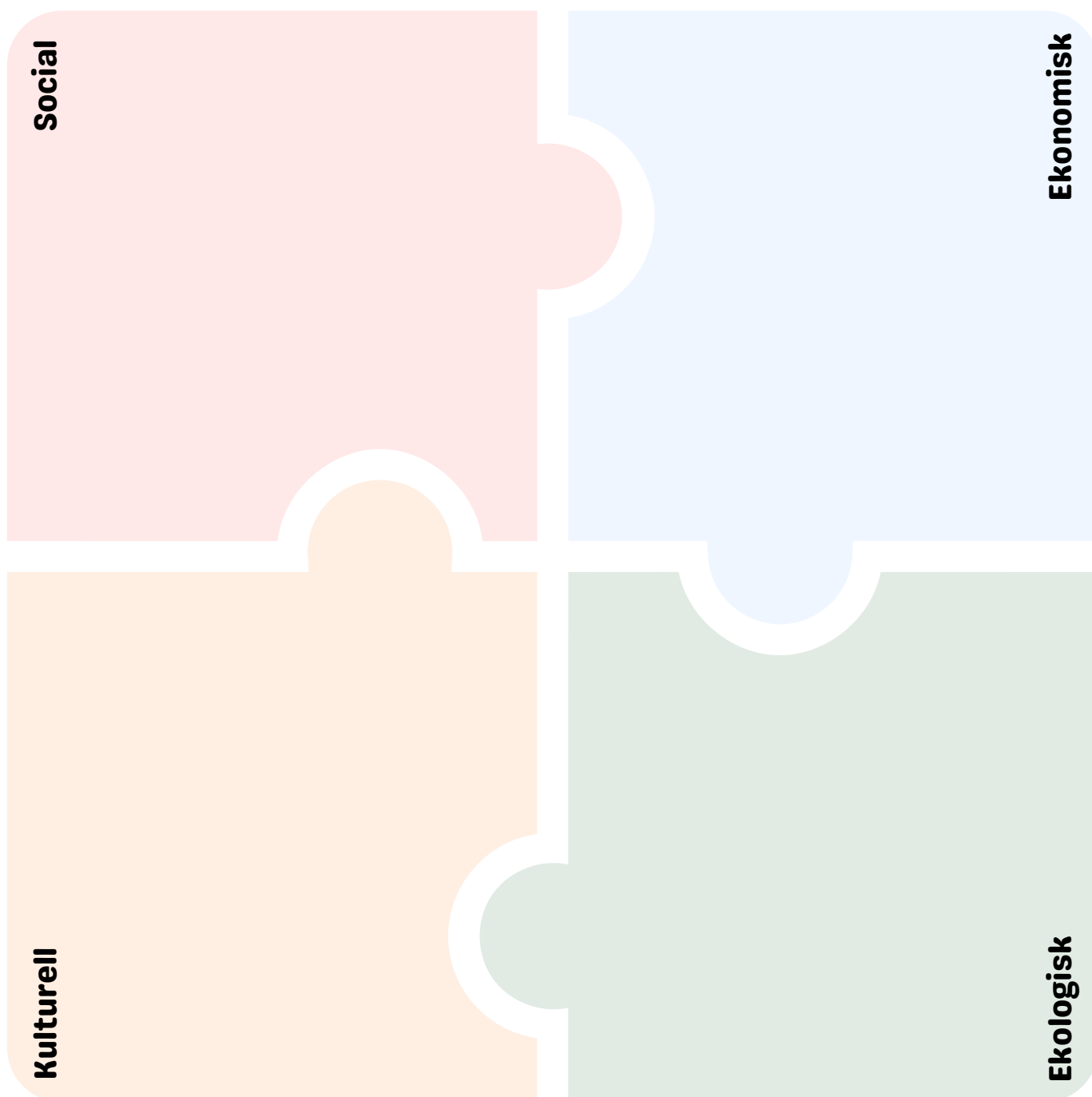
Preteritum	Perfekt	Pluskvamperfekt
<i>-del/-tel/-dde</i> + oregelbundna verbformer	<i>har</i> + supinum	<i>hade</i> + supinum
vad som hände eller var vid en viss tidspunkt i dåtiden	vad som har redan inträffat	vad som hade varit eller hade hänt före en viss tidpunkt i det förflutna
<i>jag köpte</i> <i>vi återvann</i> <i>reparerades</i> (passiv)	<i>jag har köpt</i> <i>vi har återvunnit</i> <i>har reparerats</i> (passiv) till exempel: <i>Jag har köpt</i> <i>ekologiskt under</i> <i>en lång tid.</i>	<i>jag hade köpt</i> <i>vi hade återvunnit</i> <i>hade reparerats</i> (passiv) till exempel: <i>Jag hade köpt en ny jacka innan</i> <i>jag visste hur man fixar blyxtlåsen.</i>

OPPITUNTI 2

OPPIMINEN JA MUUTOSTOIMIJUUS

I. Välj ut de hållbara val du har gjort under veckan i din dagbok och placera dem i rätt dimension av hållbarhetspusslet.

- **Sträva efter att placera minst tre hållbara val i varje dimension.**

REFLEKTIO TEHTÄVÄ

1. Skriv ett hållbar val som du har gjort på alla klisterlapp som läraren delar ut.
2. Placera lapparna på en affisch eller whiteboard i rätt dimension.
3. Reflektera tillsammans med klassen:
 - Håller ni med om alla klisterlapparnas positioner?
 - Är en dimension mer populär än de andra? Varför?
 - Är det samma teman som återkommer eller är det vissa val som sticker ut?
4. Fundera till slut tillsammans på hur ni ska fortsätta att tillämpa en hållbar livsstil.

